

Milí priatelia slovenskej kultúry,

vzhľadom na prebiehajúcu pandémiu COVID-19, Slovenský inštitút v Budapešti bol nútený zavrieť brány svojich priestorov. Ročne sme pripravovali niekoľko stoviek programov a podujatí a tešili sme sa spolu s Vami na ďalšie a ďalšie. V tomto období hľadáme iné formy komunikácie s Vami, prostredníctvom ktorých Vám vieme priblížiť slovenské umenie a kultúru. V 6. čísle nášho bulletinu si Vám dovoľujeme predstaviť slovenských literátov, ktorí so svojimi dielami budú reprezentovať Slovenskú republiku na známych maďarských literárnych festivaloch.

Festival európskych debutantov

Medzinárodný knižný festival v Budapešti, ktorého 27. ročník sa uskutoční v roku 2020, je medzinárodne uznávaným literárnym podujatím, odborným a kultúrnym fórom regiónu. Festival pôvodne plánovaný na 23. - 26. apríla 2020 z dôvodu epidemiologickej situácie bol bohužiaľ odložený. Predpokladá sa, že nakoniec sa môže uskutočniť na jeseň, pravdepodobne v septembri tohto roku. Festival európskych debutantov sa bude konať už po dvadsiatykrát v rámci knižného festivalu s cieľom, aby predstavil mladých talentovaných autorov z členských krajín Európskej únie. Toto podujatie je výsledkom spoločného úsilia a snahy 28 členských štátov EÚ. Medzinárodný knižný festival v Budapešti je hostiteľom asi približne 100 autorov z 25 krajín. Slovensko v tomto roku bude reprezentovať mladá debutantka Dominika Madro so svojím románom *Svätyne*.

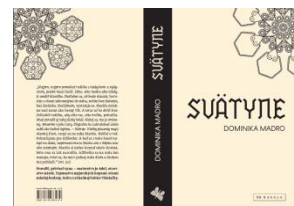
„Matku pochovávajú. Myslím si to. Horia mi uši a končeky prstov mám studené. Akoby zabité. Keby mi strčili do ruky trňovú korunu a potom hodvábnny plášť, necítila by som trň v trni, hodváb v hodvábe. Žena, čo rodila dcéry; žena, čo sa modlila za synov; žena, ktorá do mňa zabolala tisíc včiel, padá do zeme.“

Dominika Madro

sa narodila tretieho dňa tretieho mesiaca jesene na Myjave. Ale radšej by sa narodila po zime a v Stredozemí. Vyštudovala slovenský jazyk a literatúru na Univerzite Komenského v Bratislave a následne dramaturgiu a scenáristiku na VŠMU. Vyhrala niekoľko prestížnych literárnych súťaží týkajúcich sa rôznych žánrov. Je držiteľkou ceny Poviedka 2016, Martinus Cena Fantázie 2019, Cena dieťaťa 2019. Pracovala v Bibiane – Medzinárodnom dome umenia pre deti a bola súčasťou tímu Bienále animácie Bratislava 2018. V súčasnosti robí korektúry a píše rozhlasové hry pre deti (*Hrdá vlna, Agáta a jej dobrodružstvá*), recenzie (hlavne slovenskej prózy a fantasy žánru) a pripravuje detskú knihu, ako aj fantasy román inšpirovaný fínskou mytológiou. Najradšej by však držala meč, dostala sa do svojej fantázie vždy v pravý čas, robila filmy a veľa čítala.

Román *Svätyne* svojím osobitným spôsobom nadväzuje na literárnu tradíciu naturizmu slovenskej medzivojnovnej prózy. Pomocou kontrastného poetického jazyka rozpráva o surovej realite duše. Symbióza troch postáv z niekoľkých storočí dáva podivne aktuálny obraz rodiny a manželského života. Rodana márne túži počať dieťa, a tak sa stáva symbolom ľahkého pokušenia pre celú dedinu: pre ženy bezuzdnosti a pre mužov telesnosti. Jašek, jej manžel opúšťa jej neplodnosť a rozhodne sa usadiť inde, zatiaľ čo Višniačka, pôrodná baba a Rodanova nevlastná matka prechádza ich dušami ako červ a balzam.

Noc literatúry 2020

Noc literatúry je literárnym happeningom, ktorý prostredníctvom nezvyčajnej formy približuje čitateľom svetovú literatúru. Verejné čítačky sa uskutočňujú už od roku 2006 vždy počas jednej noci, častokrát na verejnosti inokedy nedostupných miestach za účasti rôznych známych maďarských hercov. V tomto roku kulisy podujatia tvoria známe miesta VII. obvodu Budapešti. Čítať budú herci Divadla Örkény. Tohtoročným heslom Noci literatúry sú „TAJOMSTVÁ“.

„David vstal s podivným pocitom. Večer si ľahol na molitan ako chlap plný sily, v najlepších rokoch, a ráno sa namiesto chlapa prebudil ako žena. Mal také prsia, aké vždy túžil mať pri sebe a aké na susedkách obdivoval.“

Marek Vadas

sa narodil 28. mája 1971 v Košiciach. Po maturite na gymnáziu v Košiciach (1989) vyštudoval estetiku a slovenský jazyk a literatúru na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave (1989 – 1995). Zaoberá sa aj canisterapiou. Je pravidelným návštevníkom rovníkovej Afriky, absolvoval už niekoľko dlhších pobytov v strednej a západnej časti tohto kontinentu (Kamerun, Čad, Gabun, Nigéria). Stal sa dokonca poradcom kráľa Nyenjei, malého kráľovstva v Kamerune. Debutoval v roku 1994 prózou Malý román. Je autorom románu a niekoľkých zbierok poviedok:

Liečiteľ (2006), *Čierne na čiernom* (2013), *Zlá štvrť* (2019), ako aj niekoľkých kníh pre deti (*Útek*, 2016). Jeho beletria kombinuje tradičné africké naratívne formy s európskym modernizmom. Jeho často ironické a absurdné príbehy sa odohrávajú na pozadí miestnej kultúry a zvykov, realita sa prelína so snami, život so smrťou a posvätný s profánnym. Vadasove knihy boli preložené do češtiny, ukrajinčiny, nemčiny, maďarčiny, slovinčiny, poľštiny a angličtiny. Jeho zbierka *Liečiteľ* získala v roku 2007 cenu Anasoft Litera.

Hoci zbierka poviedok *Liečiteľ* (2006) je inšpirovaná Afrikou, primárne nepredstavuje exotickú realitu čierneho kontinentu. Afrika poskytuje pre spisovateľa iba kulisu, aby nezvyčajné snímky v knihe mohli nadobudnúť svoj skutočný význam. Príbehy nás nezavedú do hĺbky mystického pralesa, skôr poskytujú pohľad do kľukatej siete ľudskej mysle a duše, ktorá však nie je o nič menej záhadnejšia a dusnejšia než stará dobrá Afrika.

Literárne novinky

Literárne informačné centrum (LIC) spustilo na YouTube kanál LIC_online, na ktorom každý týždeň pribudne nový obsah.

ODKAZ: <https://cutt.ly/EyqRr90>

Pripravujú aj podcasty v cudzích jazykoch či autorské zápisníky na webe.

Viac informácií nájdete v článku: <https://www.litcentrum.sk/clanok/spustame-liconline>